

Bijlage 7 bij het besluit van de Vlaamse Regering van ... tot wijziging van de regelgeving over de indeling van studiegebieden in opleidingen van het secundair volwassenenonderwijs, de studiebekrachtiging en de modulaire structuur van het secundair volwassenenonderwijs voor de studiegebieden meubelmakerij, schrijnwerkerij en specifieke personenzorg

Bijlage XVI bij het besluit van de Vlaamse Regering van 10 juli 2008 betreffende de modulaire structuur van het secundair volwassenenonderwijs voor de studiegebieden algemene personenzorg, assistentie vrije zorgberoepen en specifieke personenzorg

---

---

**Beroepsopleiding**

**Studiegebied**

**Specifieke personenzorg • BO SP 002**

**01.02.2020**

# **Kinderbegeleider schoolgaande kinderen**

---

**Opleidingsprofiel**

**secundair volwassenenonderwijs**

REFERENTIEKADER:

ERKENDE BEROEPSKWALIFICATIE: "KINDERBEGELEIDER SCHOOLGAANDE KINDEREN"

NIVEAU BEROEPSKWALIFICATIE: 4

# Kinderbegeleider schoolgaande kinderen

## OMSCHRIJVING OPLEIDING

In de opleiding "Kinderbegeleider schoolgaande kinderen" leert men de kinderen van de basisschool buiten de schooltijd begeleiden en bijdragen aan hun algemene ontwikkeling, dit in samenwerking met ouders, collega's en externen, rekening houdend met de diversiteit in de samenleving, teneinde het kind zich goed te laten voelen en de ouders als eerste opvoeders te ondersteunen.

## RELATIE OPLEIDING BEROEPSKWALIFICATIE

Elke module is samengesteld uit de activiteiten en de descriptorelementen kennis en vaardigheden van de erkende beroepskwalificatie. De descriptorelementen context, autonomie en verantwoordelijkheid gelden als algemeen kader voor de volledige opleiding.

## SAMENHANG

De opleiding Kinderbegeleider schoolgaande kinderen heeft inhoudelijk verwantschap met de opleiding Kinderbegeleider baby's en peuters binnen het studiegebied Specifieke personenzorg.

Deze opleidingen delen immers een aantal activiteiten en kenniselementen en omvatten een aantal gemeenschappelijke modules, namelijk

- De kinderopvang en ik
- Omgaan met diversiteit in de kinderopvang
- Basisprincipes van pedagogisch handelen
- Samenwerken met gezinnen en hun context
- Samenwerken in het team en interdisciplinair
- Communicatieve vaardigheden in de kinderopvang
- Kwaliteitsvol werken in de kinderopvang
- EHBO en levensreddend handelen
- Basis verzorging
- Begeleide intervisie kinderbegeleider 1

## LINK BEROEPSKWALIFICATIE

Kinderbegeleider schoolgaande kinderen **[2019]**

[Beroepskwalificatie Kinderbegeleider schoolgaande kinderen](#)

**MODULAIR TRAJECT**

De opleiding “Kinderbegeleider schoolgaande kinderen” bestaat uit 18 modules:

– De kinderopvang en ik	20 Lt	M SP G001
– Omgaan met diversiteit in de kinderopvang	60 Lt	M SP G002
– Basisprincipes van pedagogisch handelen	40 Lt	M SP G003
– Samenwerken met gezinnen en hun context	60Lt	M SP G004
– Samenwerken in het team en interdisciplinair	30 Lt	M SP G005
– Communicatieve vaardigheden in de kinderopvang	20 Lt	M SP G006
– Kwaliteitsvol werken in de kinderopvang	60 Lt	M SP G007
– EHBO en levensreddend handelen	20 Lt	M SP G008
– Basis verzorging	30 Lt	M SP G009
– Begeleide intervisie kinderbegeleider 1	10 Lt	M SP G010
– Spel schoolgaande kinderen	80 Lt	M SP 019
– Zorg schoolgaande kinderen	30 Lt	M SP 020
– Voeding schoolgaande kinderen	30 Lt	M SP 021
– Pedagogisch handelen schoolgaande kinderen	60 Lt	M SP 022
– Indeling tijd en ruimte schoolgaande kinderen	30 Lt	M SP 023
– Begeleide intervisie kinderbegeleider schoolgaande kinderen 2	10 Lt	M SP 024
– Stage kinderbegeleider schoolgaande kinderen	80 Lt	M SP 025
– Begeleide intervisie kinderbegeleider schoolgaande kinderen 3	10 Lt	M SP 026

Na de opleiding kan een uitbreidingsmodule gevolgd worden; deze maakt geen deel uit van het certificaatraject:

– Mentor op de werkvloer	80 Lt	UM PZ G960
--------------------------	-------	------------

De kinderopvang en ik 20	Basisprincipes van pedagogisch handelen 40	Pedagogisch handelen schoolgaande kinderen 60	Stage kinderbegeleider schoolgaande kinderen 80
Communicatieve vaardigheden in de kinderopvang 20	Omgaan met diversiteit in de kinderopvang 60	Zorg schoolgaande kinderen 30	Begeleide intervisie kinderbegeleider schoolgaande kinderen 2 10
EHBO en levensreddend handelen 20	Kwaliteitsvol werken in de kinderopvang 60	Voeding schoolgaande kinderen 30	Begeleide intervisie kinderbegeleider schoolgaande kinderen 3 10
Samenwerken met gezinnen en hun context 60	Samenwerken in het team en interdisciplinair 30	Spel schoolgaande kinderen 80	
Basis verzorging 30	Begeleide intervisie kinderbegeleider 1 10	Indeling tijd en ruimte schoolgaande kinderen 30	

Mentor op de werkvloer 80

**KINDERBEGELEIDER  
SCHOOLGAANDE KINDEREN  
680 LT**

**CERTIFICERING**

Deze opleiding leidt tot het certificaat Kinderbegeleider schoolgaande kinderen en een bewijs van beroepskwalificatie van niveau 4 van Kinderbegeleider schoolgaande kinderen.

Elke module wordt bekrachtigd met een deelcertificaat.

**OPLEIDINGSDUUR**

De opleiding omvat in totaal **680** lestijden.

**DIPLOMA SO**

Het certificaat leidt in combinatie met het certificaat Aanvullende algemene vorming tot het diploma secundair onderwijs.

**INSTAPVOORWAARDE**

Om tot de stage en het werkplekleren te worden toegelaten, moet de cursist in het schooljaar waarin de opleiding wordt aangevat de leeftijd van 18 jaar bereiken.

**ATTESTEN EN  
VOORWAARDEN**

De cursist dient aan de organisator van de kinderopvang waar het werkplekleren plaatsvindt of waar de stage wordt gelopen een uittreksel uit het strafregister (model 2) en een attest medische geschiktheid voor te leggen.

Om te kunnen werken als kinderbegeleider is een attest van levensreddend handelen vereist.

Aanbeveling: om te participeren aan het werkplekleren of de stage wordt het sterk aanbevolen om het attest voor het levensreddend handelen voorafgaandelijk te behalen.

**GEEN PIJLEN TUSSEN MODULES**

Behalve de bovenstaande instapvoorwaarde en attesten zijn er geen bijkomende instapvoorwaarden bovenop de algemeen geldende instapvoorwaarden van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs.

[Decreet volwassenenonderwijs](#)

**PIJLEN TUSSEN  
MODULES**

De cursist is door de pijl gebonden aan een verplichte volgorde in het traject. De cursist beschikt over het deelcertificaat van de module die in sequentieel verband staat met de betrokken module (= verbonden via de pijl) of voldoet aan één van de overige toelatingsvoorwaarden voor sequentieel geordende modules van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs.

**UITBREIDINGSMODULES**

De cursist beschikt over het certificaat van de opleiding Kinderbegeleider schoolgaande kinderen of voldoet aan één van de overige toelatingsvoorwaarden voor sequentieel geordende modules van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs.

# Modules

## MODULE DE KINDEROPVANG EN IK

### SITUERING

In deze module wordt de cursist wegwijs gemaakt in de omgevings- en handelingscontext van een kinderbegeleider. De cursist verwerft inzicht in de vereiste beroepscompetenties en in de opleiding. De cursist leert onder begeleiding de eigen beginsituatie in kaart te brengen (zowel ten opzichte van de beroepsuitoefening als ten opzichte van de opleiding).

### ACTIVITEITEN

#### BC 16

*Koppelt de vereiste beroepscompetenties van de kinderopvang aan de verschillende vormen van kinderopvang en brengt de eigen beginsituatie in kaart*

- Heeft inzicht in de verschillende vormen van kinderopvang
- Heeft inzicht in de vereiste beroepscompetenties voor de opvang van baby's en peuters en voor de opvang van schoolgaande kinderen
- Heeft inzicht in de eigen beginsituatie t.o.v. de beroepsuitoefening en t.o.v. de vereisten van de opleiding

### TE INTEGREREN KENNIS

- Basiskennis over vormen van kinderopvang: gezinsopvang, groepsopvang, buitenschoolse opvang
- Kennis van basismethoden voor (zelf-)reflectie
- Kennis van Nederlands (kan zich spontaan uitdrukken, kan korte verslagen en mededelingen noteren)

## MODULE OMGAAN MET DIVERSITEIT IN DE KINDEROPVANG

### SITUERING

In deze module wordt de cursist zich bewust van de diversiteit in de kinderopvang: gezinnen met verschillende culturele achtergronden, verschillende gezinsvormen, maatschappelijk kwetsbare gezinnen, kinderen met specifieke zorgbehoeften,... en leert hij/zij op een respectvolle manier omgaan met alle betrokkenen.

Deze module wordt voor minstens 50% onder de vorm van werkplekleren georganiseerd.

### INSTAPVOORWAARDE

Om tot de stage en het werkplekleren te worden toegelaten, moet de cursist in het schooljaar waarin de opleiding wordt aangevat de leeftijd van 18 jaar bereiken.

### ACTIVITEITEN

#### BC 1

*Gaat op een positieve, opbouwende manier om met alle kinderen, ouders, collega's en anderen*

- Respecteert elke persoon
- Staat open voor verschillende meningen over opvoeding
- Reflecteert over de eigen manier van omgaan met kinderen, ouders, collega's of anderen. Accepteert dat zijn manier verschillend kan zijn van deze van anderen.
- Helpt kinderen om respect te tonen voor anderen
- Laat kinderen in de opvang, tijdens de activiteiten, op een positieve manier kennismaken met gelijkenissen en verschillen tussen kinderen, gezinnen en de wereld om hen heen
- Respecteert de privacy van alle personen
- Respecteert de thuistaal van elk kind

### TE INTEGREREN KENNIS

- Basiskennis van verschillende opvoedingsvisies
- Basiskennis van Internationaal Verdrag van de Rechten van het Kind
- Kennis van principes over omgaan met diversiteit in de kinderopvang: verschillende achtergronden, maatschappelijk kwetsbare gezinnen, kinderen met een beperking
- Kennis van deontologisch handelen in de kinderopvang

## MODULE BASISPRINCIPES VAN PEDAGOGISCH HANDELEN

### SITUERING

In deze module verwerft de cursist inzicht in basisprincipes van pedagogisch handelen. De cursist leert in dagdagelijkse situaties kijken naar elk kind in zijn totaliteit: zijn welbevinden en betrokkenheid, zijn behoeften en zijn individuele ontwikkeling.

De cursist krijgt methodieken aangereikt om het pedagogisch handelen af te stemmen op maat van elk kind. In deze module ligt de klemtoon op het leren observeren en reflecteren. De competenties die in deze module worden beoogd, kunnen zowel gericht zijn op de context van een opvang voor baby's en peuters als op de context van een opvang voor schoolgaande kinderen.

### ACTIVITEITEN

#### BC 1

*Gaat op een positieve, opbouwende manier om met alle kinderen, ouders, collega's en anderen*

- Respecteert elke persoon
- Staat open voor verschillende meningen over opvoeding
- Reflecteert over de eigen manier van omgaan met kinderen, ouders, collega's of anderen. Accepteert dat zijn manier verschillend kan zijn van deze van anderen.
- Respecteert de privacy van alle personen

#### BC 2

*Observeert het gedrag van het kind individueel en in groep en reflecteert hierover*

- Kijkt naar het gedrag van het kind en gaat na hoe het zich voelt en of het betrokken is op wat er om hem heen gebeurt
- Kijkt naar de algemene ontwikkeling van elk kind
- Bespreekt wat hij gezien heeft met een collega/ de pedagogische ondersteuner
- Vangt signalen van het kind op en bespreekt deze met collega's
- Herkent de symptomen van ziek zijn
- Maakt kort verslag van hoe de dag voor het kind verlopen is

#### BC 6

*Herkent de sociaal-emotionele behoeften van het kind*

- Heeft inzicht in basisprincipes van pedagogisch handelen
- Merkt op als een kind bang, boos, blij of verdrietig is, verwoordt de gevoelens van het kind
- Ziet probleemgedrag (bv. bijten,...) en conflicten (ruzie maken)

### TE INTEGREREN KENNIS

- Basisprincipes van pedagogisch handelen: positieve contacten stimuleren, ruimte en autonomie geven maar ook grenzen stellen, zorgen voor een positieve sfeer in de groep,...
- Kennis van de basisbehoeften en de algemene ontwikkeling van baby's, peuters en schoolgaande kinderen op fysiek, psychisch, sociaal-relatieel, emotioneel, communicatief, creatief en moreel vlak
- Kennis van welbevinden en betrokkenheid van kinderen
- Kennis van kindvolgsysteem
- Kennis van observatietechnieken voor de kinderopvang



## MODULE SAMENWERKEN MET GEZINEN EN HUN CONTEXT

### SITUERING

In deze module leert de cursist op een opbouwende manier samenwerken met gezinnen, en de ouders als eerste opvoeders van de kinderen erkennen. Overleg met ouders en ouderparticipatie staan centraal.

Deze module wordt voor minstens 50% onder de vorm van werkplekieren georganiseerd.

### INSTAPVOORWAARDE

Om tot de stage en het werkplekieren te worden toegelaten, moet de cursist in het schooljaar waarin de opleiding wordt aangevat de leeftijd van 18 jaar bereiken.

### ACTIVITEITEN

#### BC 1

*Gaat op een positieve, opbouwende manier om met alle ouders*

- Respecteert elke persoon
- Staat open voor verschillende meningen over opvoeding
- Reflecteert over de eigen manier van omgaan ouders. Accepteert dat zijn manier verschillend kan zijn van deze van anderen.
- Respecteert de privacy van alle personen

#### BC 8

*Werkt samen met ouders en erkent hen als eerste opvoeder*

- Erkent en waardeert ouders als eerste opvoeder
- Stelt vragen over de aanpak en de gewoonten van de baby/peuter (eten, drinken, slapen, spelen, troosten, zindelijk worden,...) of over de gewoonten van het schoolgaande kind en over de verwachtingen van ouders ten aanzien van de opvang
- Overlegt met de ouders over een aanpak van het kind in de opvang
- Vertelt hoe het kind zich voelt in de opvang en waarmee het bezig is geweest
- Werkt samen met ouders op basis van vertrouwen
- Vraagt feedback aan ouders over de opvang en reageert hier gepast op of gaat er constructief mee om
- Luistert actief naar wensen, bezorgdheden, klachten of problemen van ouders
- Stelt ouders onderling aan elkaar voor en stimuleert ontmoeting tussen ouders

### TE INTEGREREN KENNIS

- Basiskennis van lokale context waarin kinderen opgroeien
- Kennis van communicatie met ouders in de kinderopvang
- Kennis van deontologisch handelen in de kinderopvang
- Kennis van Nederlands (kan zich spontaan uitdrukken. Zij/hij kan een conversatie voeren met de ouders. Kan korte verslagen en mededelingen noteren)
- Kennis van ouderparticipatie en opvoedingsondersteuning

## MODULE SAMENWERKEN IN HET TEAM EN INTERDISCIPLINAIR

### SITUERING

In deze module leert de cursist, in het belang van het kind, constructief samenwerken in een team en met externen: informatie uitwisselen, overleggen, afspraken maken, feedback geven en ontvangen en gepast omgaan met conflicten.

Deze module wordt voor minstens 50% onder de vorm van werkplekleren georganiseerd.

### INSTAPVOORWAARDE

Om tot de stage en het werkplekleren te worden toegelaten, moet de cursist in het schooljaar waarin de opleiding wordt aangevat de leeftijd van 18 jaar bereiken.

### ACTIVITEITEN

#### BC 1

*Gaat op een positieve, opbouwende manier om met alle collega's en anderen*

- Respekteert elke persoon
- Staat open voor verschillende meningen over opvoeding
- Reflecteert over de eigen manier van omgaan met kinderen, ouders, collega's of anderen. Accepteert dat zijn manier verschillend kan zijn van deze van anderen.
- Respekteert de privacy van alle personen

#### BC 9

*Werkt samen met anderen in functie van de opvang van het kind*

- Werkt activiteiten uit met medewerkers van organisaties en scholen in de buurt
- Wisselt informatie uit
- Neemt met kinderen (en/of ouders) deel aan activiteiten in de buurt
- Werkt op vraag van ouders samen met anderen (bv. als een kind specifieke zorg nodig heeft): past gemaakte afspraken toe, wisselt informatie en ervaringen uit, overlegt over de aanpak van het kind

#### BC 10

*Werkt samen, geeft feedback en maakt afspraken*

- Overlegt met collega's, pedagogisch ondersteuner over de aanpak en opvolging van kinderen (individueel of groep)
- Bespreekt met collega's, pedagogisch ondersteuner het omgaan met ouders, collega's en anderen
- Houdt rekening met de gevoeligheden en de verscheidenheid aan mensen
- Geeft conflicten tijdig aan en maakt ze bespreekbaar
- Geeft en aanvaardt feedback

### TE INTEGREREN KENNIS

- Basiskennis van organisaties waarmee je in de kinderopvang samenwerkt
- Kennis van deontologisch handelen in de kinderopvang
- Kennis van basismethoden voor (zelf)reflectie

**MODULE COMMUNICATIEVE VAARDIGHEDEN IN DE KINDEROPVANG****SITUERING**

In deze module leert de cursist helder, doelgericht en empathisch communiceren.

**ACTIVITEITEN****BC 17***Communiqueert helder, doelgericht en empathisch*

- Gebruikt een gepast medium om een boodschap passend over te brengen
- Brengt een boodschap correct en helder over
- Luistert actief en gericht
- Houdt in de communicatie rekening met mogelijke verschillen in cultuur en achtergrond van de gesprekspartner(s) (kinderen, ouders, collega's en anderen)
- Communiqueert doelgericht, met aandacht voor lichaamstaal
- Bouwt een duurzaam contact op met de gesprekspartner(s)
- Noteert korte verslagen en mededelingen
- Respecteert in de communicatie de privacy van alle personen

**TE INTEGREREN KENNIS**

- Basiskennis van communicatietechnieken en -stijlen
- Kennis van Nederlands
- Kennis van informatiebronnen
- Kennis van deontologisch handelen in de kinderopvang

## MODULE KWALITEITSVOL WERKEN IN DE KINDEROPVANG

### SITUERING

In deze module leert de cursist reflecteren over een visie op en kwaliteit van kinderopvang. De cursist leert werken aan het voortdurend verbeteren van de kwaliteit van de kinderopvang.

Deze module wordt voor minstens 50% onder de vorm van werkplekleren georganiseerd.

### INSTAPVOORWAARDE

Om tot de stage en het werkplekleren te worden toegelaten, moet de cursist in het schooljaar waarin de opleiding wordt aangevat de leeftijd van 18 jaar bereiken.

### ACTIVITEITEN

#### BC 1

*Gaat op een positieve, opbouwende manier om met alle collega's en anderen*

- Respekteert elke persoon
- Staat open voor verschillende meningen over opvoeding
- Reflecteert over de eigen manier van omgaan met kinderen, ouders, collega's of anderen. Accepteert dat zijn manier verschillend kan zijn van deze van anderen.
- Respekteert de privacy van alle personen

#### BC 11

*Reflecteert over de werking en draagt bij tot het verbeteren van de kinderopvang*

- Stelt het eigen handelen in vraag
- Luistert actief
- Bekijkt een probleem door de bril van de verschillende betrokken personen (bijvoorbeeld het kind, zijn ouders, een collega,...)
- Zoekt in overleg met collega's, of de pedagogische ondersteuner naar een gezamenlijke oplossing
- Verbeterd het eigen handelen
- Bedenkt samen met collega's verbeterpunten voor de werking van de opvang

### TE INTEGREREN KENNIS

- Basiskennis van vormen van kinderopvang
- Kennis van basismethoden voor (zelf)reflectie

**MODULE EHBO EN LEVENSREDDEND HANDELEN****SITUERING**

In deze module leert de cursist noodsituaties herkennen en er gepast op reageren. Hij leert eerste hulp verlenen in levensbedreigende en niet-levensbedreigende situaties.

**ACTIVITEITEN****BC 18**

*Herkent levensbedreigende en niet-levensbedreigende noodsituaties en grijpt op de gepaste manier in*

- Past de basisprincipes van eerste hulp verlening toe
- Verleent eerste hulp in noodsituaties
- Past elementaire EHBO-vaardigheden zelfstandig toe
- Schat in of medische of andere hulp moet ingeroepen worden
- Neemt preventieve maatregelen om noodsituaties te voorkomen

**TE INTEGREREN KENNIS**

- Basiskennis EHBO
- Kennis van levensreddend handelen van 0 tot 12 jaar

## MODULE BASIS VERZORGING

### SITUERING

In deze module leert de cursist de basisprincipes met betrekking tot verzorging, hygiëne, preventie en ergonomie toe te passen. Deze module wordt voor minstens 50% onder de vorm van werkplekleren georganiseerd.

### ACTIVITEITEN

#### BC 19

#### *Past de basisprincipes van verzorging toe*

- Werkt methodisch
- Werkt hygiënisch
- Werkt veilig
- Werkt belevingsgericht
- Bevordert de zelfstandigheid en geeft inspraak
- Geeft comfort
- Werkt ergonomisch
- Werkt economisch
- Werkt ecologisch
- Biedt totaalzorg

### TE INTEGREREN KENNIS

- Kennis van methodisch handelen
- Kennis van de basisprincipes van verzorging
- Kennis van de gangbare procedures m.b.t. hygiëne
- Kennis van heffen en tillen van kinderen
- Kennis van ziektepreventie en gezondheidsbevordering bij kinderen (dieet, culturele achtergrond of opvattingen)
- Kennis van procedures om de veiligheid van de kinderen te garanderen

## MODULE BEGELEIDE INTERVISIE KINDERBEGELEIDER 1

### SITUERING

In deze module reflecteert de cursist over zijn leerproces als begeleider in de kinderopvang. De cursist leert het eigen handelen bijsturen om het professioneel handelen voortdurend te verbeteren.

### ACTIVITEITEN

#### BC 1

*Gaat op een positieve, opbouwende manier om met collega's en anderen*

- Respecteert elke persoon
- Staat open voor verschillende meningen over opvoeding
- Reflecteert over de eigen manier van omgaan met kinderen, ouders, collega's of anderen. Accepteert dat zijn manier verschillend kan zijn van deze van anderen.
- Respecteert de privacy van alle personen

#### BC 11

*Reflecteert over het eigen handelen en functioneren en verbetert het eigen functioneren in de kinderopvang*

- Stelt het eigen handelen in vraag
- Luistert actief
- Bekijkt een probleem door de bril van de verschillende betrokken personen (bijvoorbeeld het kind, zijn ouders, een collega,...)
- Verbetert het eigen handelen

### TE INTEGREREN KENNIS

- Kennis van basismethoden voor (zelf)reflectie

## MODULE SPEL SCHOOLGAANDE KINDEREN

### SITUERING

In deze module leert de cursist via spel schoolgaande kinderen stimuleren in hun globale ontwikkeling. De cursist leert een speel- en leeromgeving creëren om bij schoolgaande kinderen intens spel tot stand te brengen.

Deze module wordt voor minstens 50% onder de vorm van werkplekleren georganiseerd.

### INSTAPVOORWAARDE

Om tot de stage en het werkplekleren te worden toegelaten, moet de cursist in het schooljaar waarin de opleiding wordt aangevat de leeftijd van 18 jaar bereiken.

### ACTIVITEITEN

#### BC 1

*Gaat op een positieve, opbouwende manier om met alle kinderen tijdens spel- en andere activiteiten*

- Respecteert elke persoon
- Staat open voor verschillende meningen over opvoeding
- Kent de eigen manier van omgaan met kinderen. Accepteert dat zijn manier verschillend kan zijn van deze van anderen.
- Helpt kinderen om respect te tonen voor anderen
- Laat kinderen in de opvang, tijdens de activiteiten, op een positieve manier kennismaken met gelijkenissen en verschillen tussen kinderen, gezinnen en de wereld om hen heen
- Respecteert de privacy van elke persoon
- Respecteert de thuistaal van elk kind

#### BC 3

*Biedt kinderen een gevarieerde vrije tijd aan, stimuleert hun ontwikkeling, gaat uit van hun talenten en ondernemingszin*

- Kijkt naar de talenten van de kinderen en geeft hen op een leuke en uitdagende manier kansen om te spelen en zich te ontplooiën
- Geeft kinderen ruimte om op hun eigen manier en volgens hun interesses te spelen, dingen te ondernemen
- Richt de ruimte in met speelhoeken die aansluiten bij de interesses van en diversiteit onder de kinderen
- Speelt mee en speelt in op datgene waarmee het kind bezig is, improviseert, is creatief en expressief
- Bevordert de zelfstandigheid van de kinderen en helpt enkel wanneer nodig
- Biedt activiteiten aan op maat van de kinderen en met een bepaalde uitdaging of moeilijkheidsgraad
- Moedigt het kind aan tot initiatief
- Organiseert en begeleidt activiteiten
- Geeft kansen aan kinderen om hun sociale vaardigheden te oefenen, stimuleert positieve contacten tussen de kinderen onderling en stelt grenzen
- Herkent de sociaal-emotionele behoeften van het kind en speelt hierop in

#### BC 4

*Ondersteunt het kind bij al zijn activiteiten*

- Laat ruimte voor vrij spel, biedt keuzemogelijkheden en geeft vrijblijvende spelimpulsen
- Speelt gericht mee (bijvoorbeeld voetballen)
- Brengt iets vernieuwends aan bij het spel
- Tilt en draagt de jonge kinderen
- Werkt op kindhoogte
- Neemt deel aan de spel- en bewegingsactiviteiten van de kinderen



- Kijkt en luistert naar wat het kind probeert uit te drukken en speelt hierop in
- Praat veel met het kind op alle momenten van de dag en maakt gebruik van een rijke taal (spreekt in volzinnen en geen kindertaal)
- Zet een kind aan tot nieuwe, onbekende activiteiten (grenzen verleggen)
- Communiceert met de kinderen, ouders en anderen
- Zorgt voor structuur tijdens het opvangmoment
- Zorgt ervoor dat de dagindeling duidelijk is voor de het kind
- Biedt variatie aan in het activiteiten aanbod

## TE INTEGREREN KENNIS

- Basiskennis van pedagogie
- Kennis van basisbehoeften en de algemene ontwikkeling van schoolgaande kinderen
- Kennis van welbevinden en betrokkenheid van kinderen
- Kennis van observatietechnieken voor de kinderopvang
- Kennis van animatie- en spelvormen met schoolgaande kinderen
- Kennis van basisinrichting van stimulerende speel- en leefomgeving voor schoolgaande kinderen (interessante hoeken, infrastructuur en uitrusting, materialen)
- Kennis van informatiebronnen (sites om spelactiviteiten op te zoeken, bijscholingen, ...)
- Kennis van taalstimulering en van het omgaan met meertaligheid
- Kennis van Nederlands (kan zich spontaan uitdrukken. Zij/hij kan een conversatie voeren met de kinderen en kan rapporteren aan anderen. Kan korte verslagen en mededelingen noteren)

## MODULE ZORG SCHOOLGAANDE KINDEREN

### SITUERING

In deze module leert de cursist op een gepaste manier zorg dragen voor de fysieke noden van schoolgaande kinderen.

Deze module wordt voor minstens 50% onder de vorm van werkplekleren georganiseerd.

### INSTAPVOORWAARDE

Om tot de stage en het werkplekleren te worden toegelaten, moet de cursist in het schooljaar waarin de opleiding wordt aangevat de leeftijd van 18 jaar bereiken.

### ACTIVITEITEN

#### BC 1

*Gaat op een positieve, opbouwende manier om met alle schoolgaande kinderen*

- Respecteert elk kind
- Staat open voor verschillende meningen over zorg
- Kent de eigen manier van omgaan met kinderen, ouders, collega's of anderen. Accepteert dat zijn manier verschillend kan zijn van deze van anderen.
- Helpt kinderen om respect te tonen voor anderen
- Respecteert de privacy van alle personen

#### BC 15

*Zorgt voor de kinderen in functie van hun behoeften*

- Past de verzorging aan de behoeften van het kind aan
- Ziet wat er gebeurt en speelt erop in
- Geeft elk kind individuele aandacht
- Helpt het kind om voor zichzelf te zorgen
- Helpt – in samenspraak met de ouders – om de kleuter zindelijk te worden

### TE INTEGREREN KENNIS

- Basiskennis van pedagogie
- Kennis van welbevinden en betrokkenheid van kinderen
- Kennis van kindvolgsysteem
- Kennis van ziektepreventie en gezondheidsbevordering bij kinderen (dieet, culturele achtergrond of opvattingen)
- Kennis van procedures om de veiligheid van de kinderen te garanderen

## MODULE VOEDING SCHOOLGAANDE KINDEREN

### SITUERING

In deze module leert de cursist eetmomenten organiseren en begeleiden rekening houdend met voedings- of dieetvoorschriften.

Deze module wordt voor minstens 50% onder de vorm van werkplekleren georganiseerd.

### INSTAPVOORWAARDE

Om tot de stage en het werkplekleren te worden toegelaten, moet de cursist in het schooljaar waarin de opleiding wordt aangevat de leeftijd van 18 jaar bereiken.

### ACTIVITEITEN

#### BC 1

*Gaat op een positieve, opbouwende manier om met alle kinderen, ouders, collega's en anderen*

- Respecteert elk kind
- Staat open voor verschillende meningen over voeding
- Kent de eigen manier van omgaan met kinderen, ouders, collega's of anderen. Accepteert dat zijn manier verschillend kan zijn van deze van anderen.
- Helpt kinderen om respect te tonen voor anderen
- Respecteert de privacy van alle personen

#### BC 13

*Organiseert en begeleidt eetmomenten (vieruurtje, ev. lunch op woensdagmiddag)*

- Herkent de behoeften van kinderen aan eten, drinken en stemt de praktische organisatie hierop af
- Organiseert het eetmoment voor een groep kinderen
- Hanteert voedings- en dieetvoorschriften voor de kinderen
- Begeleidt het eetmoment volgens de leeftijd, ontwikkeling en mogelijkheden van de kinderen
- Helpt de kleuter om zelfstandig te eten en te drinken
- Stemt de duur van het eetmoment af op de behoeften van het kind
- Heeft tijdens het eetmoment aandacht voor de beleving van het kind

### TE INTEGREREN KENNIS

- Basiskennis van pedagogie
- Kennis van welbevinden en betrokkenheid van kinderen
- Kennis van ziektepreventie en gezondheidsbevordering bij kinderen (dieet, culturele achtergrond of opvattingen)
- Kennis van de basisprincipes van voedselveiligheid en -hygiëne
- Kennis van procedures om de veiligheid van de kinderen te garanderen

## MODULE PEDAGOGISCH HANDELEN SCHOOLGAANDE KINDEREN

### SITUERING

In deze module verwerft de cursist inzicht in de globale ontwikkeling van schoolgaande kinderen. De cursist leert het welbevinden en de betrokkenheid van schoolgaande kinderen optimaliseren door positieve interactie te stimuleren en in te spelen op de sociaal-emotionele behoeften van het schoolgaande kind.

Deze module wordt voor minstens 50% onder de vorm van werkplekleren georganiseerd.

### INSTAPVOORWAARDE

Om tot de stage en het werkplekleren te worden toegelaten, moet de cursist in het schooljaar waarin de opleiding wordt aangevat de leeftijd van 18 jaar bereiken.

### ACTIVITEITEN

#### BC 1

*Gaat op een positieve, opbouwende manier om met alle kinderen*

- Respecteert elk kind
- Staat open voor verschillende meningen over opvoeding
- Reflecteert over de eigen manier van omgaan met kinderen, ouders, collega's of anderen. Accepteert dat zijn manier verschillend kan zijn van deze van anderen.
- Helpt kinderen om respect te tonen voor anderen
- Laat kinderen in de opvang, tijdens de activiteiten, op een positieve manier kennismaken met gelijkenissen en verschillen tussen kinderen, gezinnen en de wereld om hen heen
- Respecteert de privacy van alle personen
- Respecteert de thuistaal van elk kind

#### BC 2

*Observeert het gedrag van het kind, individueel en in groep, reflecteert hierover en stemt zijn handelen hierop af*

- Kijkt naar het gedrag van de kinderen en gaat na hoe ze zich voelen en of ze betrokken zijn op wat er om hen heen gebeurt
- Bespreekt wat hij gezien heeft met een collega/ de pedagogische ondersteuner en past waar nodig zijn manier van omgaan met het kind aan
- Vangt signalen van het kind op en bespreekt deze met collega's en de ouders
- Herkent de symptomen van ziek zijn

#### BC 5

*Geeft kansen aan kinderen om hun sociale vaardigheden te oefenen, stimuleert positieve contacten tussen de kinderen onderling en stelt grenzen*

- Toont interesse en is alert voor wat er zich in de groep afspeelt
- Zorgt voor een positieve sfeer in de groep
- Stimuleert positieve contacten tussen kinderen onderling
- Geeft kinderen ruimte om verdraagzaam te leren samen spelen
- Stelt grenzen en leert kinderen omgaan met grenzen en het nemen van verantwoordelijkheden
- Geeft kinderen inspraak in wat ze tijdens hun vrije tijd doen (of niet doen)

#### BC 6

*Herkent de sociaal-emotionele behoeften van de het kind en speelt hierop in*

- Geeft elk kind het gevoel dat hij /zij welkom is en erbij hoort
- Benadert elk kind op een positieve manier
- Merkt op als een kind bang, boos, blij of verdrietig is, verwoordt de gevoelens van het kind
- Reageert gepast als kinderen er nood aan hebben, geeft hen elk de nodige aandacht

- Ziet probleemgedrag (bv. pesten,...) en conflicten (ruzie maken) en speelt hier gepast op in
- Reageert rechtvaardig op conflictsituaties

---

**BC 12**


---

***Begeleidt de kinderen bij hun aankomst en afhaalmoment***

- Geeft nieuwe kinderen in de opvang de kans om te wennen en maakt hen wegwijs
- Heet elk kind welkom en neemt afscheid als het weggaat
- Vertelt aan ouders hoe het kind zich voelt in de opvang en waarmee hij/zij bezig is geweest
- Noteert de aanwezigheden

**TE INTEGREREN KENNIS**

- Basiskennis van pedagogie
  - Basiskennis van groepsprocessen
  - Kennis van de basisbehoeften en de ontwikkeling van kinderen uit de basisschool op fysiek, psychisch, sociaal-relatieel, emotioneel, communicatief, creatief en moreel vlak
  - Kennis van welbevinden en betrokkenheid van kinderen
  - Kennis van observatietechnieken voor de kinderopvang
  - Kennis van taalstimulering en van het omgaan met meertaligheid
  - Kennis van Nederlands (kan zich spontaan uitdrukken. Zij/hij kan een conversatie voeren met de kinderen en kan rapporteren aan anderen. Kan korte verslagen en mededelingen noteren)
-

## MODULE INDELING TIJD EN RUIMTE SCHOOLGAANDE KINDEREN

### SITUERING

In deze module leert de cursist een aangename, hygiënische en veilige leefomgeving creëren. De cursist leert tijd en ruimte doelgericht gebruiken om de ontwikkeling van baby's en peuters te ondersteunen en het werk van de kinderbegeleider efficiënter te maken.

Deze module wordt voor minstens 50% onder de vorm van werkplekieren georganiseerd.

### INSTAPVOORWAARDE

Om tot de stage en het werkplekieren te worden toegelaten, moet de cursist in het schooljaar waarin de opleiding wordt aangevat de leeftijd van 18 jaar bereiken.

### ACTIVITEITEN

#### BC 7

*Zorgt voor een stimulerende, veilige, hygiënische en gezonde speelomgeving voor kinderen*

- Richt de ruimte in met speelhoeken die aansluiten bij de interesses van en diversiteit onder de kinderen
- Zorgt voor een veilige omgeving en voor veilig materiaal voor kinderen en houdt toezicht
- Past de basisprincipes ter preventie van ziekte en ter bevordering van de gezondheid toe
- Gaat adequaat om met onverwachte situaties
- Handelt volgens de voorgeschreven procedures als de veiligheid van een kind in gevaar is

#### BC 14

*Organiseert rust- en bewegingsmomenten*

- Herkent de behoeften van een kind aan rust
- Zorgt ervoor dat kinderen die er nood aan hebben, kunnen rusten of hun huiswerk kunnen maken
- Organiseert het rustmoment en houdt actief toezicht
- Herkent de behoefte van het kind aan bewegen en geeft hen hiertoe de ruimte
- Stimuleert het kind tot bewegen
- Geeft kinderen ruimte om rond te hangen, niets te doen, vrij te spelen

### TE INTEGREREN KENNIS

- Kennis van basisinrichting van stimulerende speel- en leefomgeving voor kinderen (interessante hoeken, infrastructuur en uitrusting, materialen)
- Kennis van ziektepreventie en gezondheidsbevordering bij baby's en peuters (dieet, culturele achtergrond of opvattingen)
- Kennis van procedures om de veiligheid van de kinderen te garanderen
- Kennis van welbevinden en betrokkenheid van kinderen

## MODULE BEGELEIDE INTERVISIE KINDERBEGELEIDER SCHOOLGAANDE KINDEREN 2

### SITUERING

In deze module reflecteert de cursist over zijn leerproces als begeleider in de kinderopvang. De cursist leert het eigen handelen bijsturen om het professioneel handelen voortdurend te verbeteren.

### ACTIVITEITEN

#### BC 1

*Gaat op een positieve, opbouwende manier om met collega's en anderen*

- Respecteert elke persoon
- Staat open voor verschillende meningen over opvoeding
- Reflecteert over de eigen manier van omgaan met schoolgaande kinderen, ouders, collega's of anderen
- Accepteert dat zijn manier verschillend kan zijn van deze van anderen.
- Respecteert de privacy van alle personen

#### BC 11

*Reflecteert over het eigen handelen en de eigen beleving van de situatie*

- Gaat adequaat om met feedback
- Evalueert het eigen handelen en stuurt het bij
- Maakt een persoonlijke sterkte/zwakte analyse
- Verbeterd het eigen functioneren in de kinderopvang

### TE INTEGREREN KENNIS

- Kennis van basismethoden voor (zelf)reflectie

## MODULE STAGE KINDERBEGELEIDER SCHOOLGAANDE KINDEREN

### SITUERING

De cursist begeleidt en ondersteunt, binnen de context van de stageplaats, alle activiteiten in een opvang voor schoolgaande kinderen zoals een beginnend beroepsbeoefenaar. De cursist reflecteert over en draagt bij tot het verbeteren van de kwaliteit van de kinderopvang binnen de context van de stageplaats. De onderliggende kennis wordt verworven in de modules waaraan die kennis gekoppeld is (zie overige modules hoger in dit document).

### INSTAPVOORWAARDE

Om tot de stage en het werkplekleren te worden toegelaten, moet de cursist in het schooljaar waarin de opleiding wordt aangevat de leeftijd van 18 jaar bereiken.

### ACTIVITEITEN

#### BC 20

*Begeleidt en ondersteunt alle activiteiten met schoolgaande kinderen, ouders en collega's in een opvang voor schoolgaande kinderen binnen de context van de stageplaats*

#### BC 21

*Reflecteert over de kwaliteit van de kinderopvang binnen de context van de stageplaats*

#### BC 22

*Draagt bij tot het verbeteren van de kwaliteit van de kinderopvang binnen de context van de stageplaats*



## MODULE BEGELEIDE INTERVISIE KINDERBEGELEIDER SCHOOLGAANDE KINDEREN 3

### SITUERING

In deze module reflecteert de cursist over zijn leerproces als begeleider in de kinderopvang. De cursist leert het eigen handelen bijsturen om het professioneel handelen voortdurend te verbeteren.

### ACTIVITEITEN

#### BC 1

*Gaat op een positieve, opbouwende manier om met collega's en anderen*

- Respecteert elke persoon
- Staat open voor verschillende meningen over opvoeding
- Reflecteert over de eigen manier van omgaan met baby's en peuters, ouders, collega's of anderen
- Accepteert dat zijn manier verschillend kan zijn van deze van anderen.
- Respecteert de privacy van alle personen

#### BC 11

*Reflecteert over het eigen handelen en de eigen beleving van de situatie*

- Gaat adequaat om met feedback
- Evalueert het eigen handelen en stuurt het bij
- Maakt een persoonlijke sterkte/zwakte analyse
- Verbeterd het eigen functioneren in de kinderopvang

### TE INTEGREREN KENNIS

- Kennis van basismethoden voor (zelf)reflectie

## UITBREIDINGSMODULE MENTOR OP DE WERKVLOER

### SITUERING

Binnen heel wat werksettings wordt het opnemen van het peter-/meterschap, het mentorschap of de coaching van nieuwe medewerkers een functiegebonden uitbreiding. In deze uitbreidingsmodule verwerft de cursist vaardigheden in het coachen van stagiairs en/of nieuwe medewerkers.

### BASISCOMPETENTIES

De cursist kan

**BC 21**

*zich als mentor binnen een organisatie positioneren*

**BC 22**

*het leer- en inwerkingsproces van stagiairs en nieuwe collega's op de verwachtingen van de organisatie afstemmen*

**BC 23**

*een stagiair of nieuwe collega in de organisatie inwerken*

**BC 24**

*een stagiair of nieuwe collega tot zelfontplooiing aanzetten*

**BC 25**

*een stagiair of nieuwe collega begeleiden en coachen*

**BC 26**

*een stagiair (mee) evalueren en beoordelen*

**BC 27**

*zijn eigen begeleidingstijl als mentor kritisch evalueren en bijsturen.*

Gezien om gevoegd te worden bij het besluit van de Vlaamse Regering van ... tot wijziging van de regelgeving over de indeling van studiegebieden in opleidingen van het secundair volwassenenonderwijs, de studiebekrachtiging en de modulaire structuur van het secundair volwassenenonderwijs voor de studiegebieden meubelmakerij, schrijnwerkerij en specifieke personenzorg.

Brussel, ... .

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand,

Ben WEYTS